

Lägg om Växeln – Bilaga 3 Krediter och investeringar

De finansinstitut som investerar inom energisektorn kan göra det på två sätt: genom kreditgivning eller investeringar. Krediter kan i sin tur ges genom lån eller genom att ge ut optioner i emissioner av aktier eller obligationer. Investeringarna innebär att finansinstitutionerna satsar av kundernas fondmedel och liknande i aktier eller obligationer. Nedan beskrivs olika typer av finansiering och hur de behandlats i denna rapport.

Lån

Det enklaste sättet att få kapital till energiinvesteringar är att låna pengar i en kommersiell bank. Dessa låna kan vara kort- eller långfristiga. De kortsiktiga lånen måste lösas inom mindre än ett år. Dessa lån används till större delen för att täcka löpande kostnader i verksamheten. Bankerna ger dessa lån utan större krav på säkerheter.

De långfristiga lånen har en löptid på längre än ett år, ofta tre till tio år. Långfristiga affärlån används främst för att finansiera expansion av verksamheter som bara kan förväntas generera inkomster på lite längre sikt. De långfristiga lånen utges ofta av lånesyndikat, grupper av banker som förs samman av en huvudaktör. För dessa lån krävs som regel mer omfattande säkerheter och garantier för att lånet kan betalas tillbaka.

Projektfinansiering;

Projektfinansiering är särskild typ av affärlån som är öronmärkta för ett visst projekt. I denna rapport har hänsyn tagits endast till projektfinansiering för förnybara energiprojekt, exempelvis socsellsanläggningar eller vindkraftparker.

Arbetande kapital

Det är vanligt att företag får lån för allmänt hållna syften eller som arbetande kapital i bolaget, dock kan dessa lån ofta i praktiken vara öronmärkta för ett visst projekt. I denna rapport har det inte varit möjligt att ta hänsyn till sådan dold projektfinansiering, men alla sorters lån till företag inom energisektorn har klassificerats som att antingen bidra till utveckling av fossil eller förnybar energi.

Löpande krediter

Löpande krediter ger företag möjlighet att låna till akuta behov. De påminner om våra vanliga kreditkort. Företagen kan använda löpande krediter upp till en viss beloppsgräns, men behöver inte använda hela det beloppet om det inte behövs. Dessa krediter har oftast en löptid på fem år, och förnyas sedan vid behov. Många företag omförhandlar villkoren för sina löpande krediter varje år vad gäller räntor och avgifter.

I denna rapport analyseras alla de tre typerna av lån för åren 2016-2017 för de finansinstitut som granskas. Uppgifter om lånesummorna har hämtats från databaser som Thomson och Bloomberg. Uppgifter om lån till förnybara energiprojekt har hämtats från Bloomberg New Energy Finance och IJGlobal. Banksekretessen gör det svårt att få fram mer detaljerad information om bankernas utlåning.

Aktieemissioner

Genom nyemissioner av aktier på börsen kan aktiebolag utöka sitt kapital genom intäkter från försäljning av aktier till nya aktieägare. Det ursprungliga aktiekapitalet samlades in vid den första introduktionen på börsen, nyemissionen utökar antalet aktieägare med intressen i ett bolag.

Företagen får tillfällig hjälp av banker för att introduceras på börserna eller vid nyemissioner. En investmentbank köper aktierna initialt och marknadsför dem sedan mot potentiella aktieägare. När alla aktierna sålts utträder bankerna som ägare i företaget. Utan bankernas hjälp skulle det vara mycket svårt för företagen att komma in på kapitalmarknaden. Bankerna ger också en trygghet genom att köpa aktierna initialt till ett garanterat minimipris.

Aktieinnehav

Finansiella institutioner, såsom banker, försäkringsbolag, pensionsfonder och riskkapitalbolag, kan via de fonder som de förvaltar köpa aktier i olika bolag, vilket gör dem till delägare i dessa bolag. Detta ger bankerna ett direkt inflytande över företagets utveckling. Hur stort detta inflytande är beror på hur stor andel av aktierna som banken äger och på hur aktiv man är som förvaltare.

De finansiella institutionerna väljer själva vilka sektorer och vilka företag de vill investera i och håller sig ofta med riktlinjer för etiska och hållbara placeringar. Det är således fullt möjligt för en bank att välja bort investeringar i fossila bolag. I denna rapport granskas de berörda bankernas alla aktieinnehav i de utvalda bolagen inom energisektorn. Notera dock att alla utvalda företag inte är listade på börser, exempelvis svenska Vattenfall som är ett helstatligt aktiebolag.

Aktier köps och säljs löpande. De finansiella databaserna erbjuder endast ögonblicksbilder av aktieinnehav hos bankerna. Aktiernas värde varierar också från ett ögonblick till ett annat. Aktieinnehaven har i denna rapport analyserats utifrån värdet vid registreringsdatum för köpen.

Obligationer

Att ge ut obligationer kan jämföras med att dela upp ett stort lån i små bitar och sälja varje liten bit separat. Obligationer utfärdas både av regeringar och företag och handlas liksom aktierna på börserna. För att ge ut en obligation behöver företagen hjälp av en eller flera investeringsbanker som åtar sig att ge ut ett visst antal obligationer, dvs. köpa obligationerna och sälja dem vidare till investerare. Om bankerna misslyckas med att sälja alla obligationer så kommer de att sitta kvar med ett ägande av dessa obligationer.

Innehav av obligationer

Den främsta skillnaden mellan aktier och obligationer är att den som äger en obligation inte är delägare i företaget, utan istället fordringsägare gentemot bolaget. Innehavaren av en obligation har rätt till återbetalning efter ett antal år och får ränta under den tid som obligationen löper.

Även obligationer kan köpas och säljas från ett ögonblick till ett annat. Bankernas innehav av obligationer registreras, men endast det senaste innehaven finns tillgängliga i de finansiella databaserna. Därför har endast dessa uppgifterna kunnat analyseras i denna rapport.

Källor

De berörda bankernas innehav av aktier och obligationer i de utvalda företagen undersökts för perioden 2016-2017. Uppgifter om bankernas aktieinnehav har hämtats från databaser hos Thomson Eikon och Bloomberg.

[1] http://unfccc.int/files/essential_background/convention/application/pdf/english_paris_agreement.pdf

[2] [Parisavtalet, paragraf 2.1c](#)

[3] [Parisavtalet, paragraf 2.1.a,b](#)

[4] <http://www.nature.com/news/three-years-to-safeguard-our-climate-1.22201>

[5] <https://www.ncdc.noaa.gov/sotc/global/201703#temp>

[6] Artikel 2.1

[7] <https://www.mcc-berlin.net/en/research/co2-budget.html>

[8] <https://www.pik-potsdam.de/news/press-releases/planet-at-risk-of-heading-towards-irreversible-201chothouse-earth201d-state>

[9] UNFCCC

[10] IPCC 5th Assessment Report, WGIII; IPCC Special report on renewable energy

[11] https://corporate.vattenfall.com/globalassets/corporate/sustainability/reports/life_cycle_assessment.pdf

[12] Avtrycket omfattar bara GHG Protokollets scope 1 och 2. Endast SEB räknar med scope 3 i måttet.

[13]

https://www.banktrack.org/download/151105_undermining_our_future_pdf/151105_underminingourfuture.pdf

[14] United Nations Framework Convention on Climate Change (n.d.), "Greenhouse gas inventory data – Comparisons by gas", online: http://di.unfccc.int/comparison_by_gas, viewed in March 2018.

[15] <https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/f%C3%B6rnybara-energi%C3%A4llor>

[16] http://www.ipcc.ch/pdf/special-reports/srren/SRREN_Full_Report.pdf

[17] https://pub.epsilon.slu.se/2292/1/lindholm_e_100517.pdf

[18]

https://www.researchgate.net/publication/316360665_Greenhouse_Gas_Emissions_From_Hydroelectric_Dams_in_Tropical_Forests

[19] Climate Change 2014: Mitigation of Climate Change. Contribution of Working Group III to the Fifth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change, New York: Cambridge University Press, sid. 1335

[20] https://corporate.vattenfall.com/globalassets/corporate/sustainability/reports/life_cycle_assessment.pdf

[21]

https://www.researchgate.net/publication/316360665_Greenhouse_Gas_Emissions_From_Hydroelectric_Dams_in_Tropical_Forests

[22] https://corporate.vattenfall.com/globalassets/corporate/sustainability/reports/life_cycle_assessment.pdf

[23] https://pub.epsilon.slu.se/2292/1/lindholm_e_100517.pdf
